

خوانندگان

رازی

خود لازم دانستم تا توجه آن نشریه را به بحث پسماندهای عفونی و اطلاع‌رسانی در این زمینه معطوف دارم.

اخیراً در شهرستان بوکان توافقی بین سازمان نظام پزشکی و شهرداری به انجام رسیده تا در حرکتی نوین و تازه در سطح شهرستان نسبت به جمع‌آوری و مدیریت دفع پسماندهای عفونی اقدام شود ولی آن چه جلب توجه می‌کند قرار دادن داروخانه‌ها در فهرست مراکز تولید پسماندهای عفونی است که واضح و مبرهن است که محلی از اعراب ندارد. جهت جلوگیری از اطاله کلام به پیوست تصویر ۲ برگ مکاتبه انجام شده با امضای همکاران را جهت استحضار و در صورت صلاح دید جهت تنویر افکار عمومی و چاپ در نشریه به حضور تقدیم می‌گردد.

پسماند!

جناب آقای دکتر لقمان سراجی مگری از جانب جمعی از دوستان داروساز شهرستان بوکان طی نامه‌ای مشکل خود در زمینه قلمداد کردن داروخانه در بین تولیدکنندگان پسماندهای عفونی را مطرح کرده‌اند که با هم نامه ایشان را می‌خوانیم:

***

سردبیر محترم ماهنامه علمی - اجتماعی رازی، با سلام و عرض ادب خدمت جنابعالی و همکاران زحمت‌کش آن نشریه وزین و تشکر از تلاش‌های انجام شده و در حال انجام جهت انعکاس مشکلات داروسازان و ایجاد وفاق و همدلی بین اعضای این صنف خدمت‌گزار بر

ریاست محترم سازمان نظام پزشکی شهرستان
بوکان:

سلام علیکم،

احتراماً عطف به نامه شماره ۸۰۶/ن/پ

مورخه ۹۴/۱۲/۸

در خصوص اجرای تفاهم‌نامه دفع پسماند توسط شرکت نوا طبیعت و تعیین ضریب کا برای گروه‌های فعال جامعه پزشکی ضمن تشکر از مساعی آن سازمان در راستای حفظ سلامت و شادابی همشهریان عزیز لازم است تا نظر همکاران داروساز را جهت اصلاح و رفع شبهه در تفاهم‌نامه به استحضار برساند:

با توجه به مسبوق به سابقه بودن مکاتبه همکاران داروساز در این زمینه دامنی از گل هدیه کنیم جناب را و به پیوست نظر قبلی همکاران را به‌عنوان مکمل بحث تقدیم حضور می‌سازیم و اما بعد:

پسماند پزشکی: به کلیه پسماندهای عفونی و زین‌آور ناشی از بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی - درمانی، آزمایشگاه‌های تشخیص طبی و سایر مراکز مشابه که به‌دلیل دارا بودن حداقل یکی از خواص خطرناک از قبیل سمیت، بیماری‌زایی، قابلیت انفجار، یا اشتعال، خورندگی و ... به مراقبت ویژه نیاز دارند، گفته می‌شود.

با مراجعه به آیین‌نامه مدیریت زباله‌های عفونی در سایت مدیریت پسماند بر اساس ماده ۱۰ فصل پنجم داروخانه جزو مراکز موردالاشاره در تفاهم‌نامه شرکت نوا طبیعت قرار نگرفته و کارتن و پلاستیک و کاغذ و مقوای بسته‌بندی پسماند عادی و نه عفونی به حساب می‌آیند که به وفور و در حجم

بسیار بالایی روزانه در بانک‌ها، ادارات و شرکت‌ها و مدارس و ... تولید می‌شوند و این نوع پسماند عادی بالذات قابل بازیافت و استفاده مجدد بوده و قوانین حاکم بر پسماندهای شیمیایی و یا عفونی از قبیل نگهداری در کیسه یا ظروف ویژه برچسب‌دار یا سفتی باکس یا اتوکلاو کردن و گندزدایی با محلول هیپوکلریت و ... در این زمینه مصداق ندارد. با نگاهی اجمالی به پیوست هدیه اصحاب تقدیمی که به‌خوبی به کنکاش موضوع پرداخته و نظر به عدم شناسایی این پسماندها در داروخانه نیاز به اطلاع کلام نبوده، لذا مستدعی است تا نسبت به اصلاح تفاهم‌نامه و حذف داروخانه‌ها از بحث تولید پسماندهای عفونی و شیمیایی دستور اقدام لازم را همراه با اطلاع‌رسانی لازم مبذول فرمایید.

ریاست محترم سازمان نظام پزشکی بوکان،
سلام علیکم:

با صلوات بر محمد و آل محمد احتراماً عطف به نامه شماره ۸۹۸/ن/پ مورخ ۹۰/۱۱/۱۵ شهرداری محترم که داروخانه‌های شهرستان را در فهرست مؤسسات تولید پسماند قرار داده و آن را هم سنگ با بیمارستان و یا آزمایشگاه ارزیابی کرده است که باعث تعجب همکاران شده و لازم است نکاتی به شرح ذیل اطلاع برسد.

پسماند به ماده‌ای اطلاع می‌شود که پس از انجام امورات تخصصی و شغلی از حالت اورجینال و اصیل و بکر خود خارج شده و به ماده‌ای غیرقابل استفاده و غیرقابل بازیافت بدل گردد و خطر آلودگی را نیز افزایش دهد مانند پسماند آرایشگاه‌های زنانه و مردانه، مرغ‌داری‌ها و گاوداری‌ها، رستوران، هتل،

این قانون مستثنی خواهند بود، حال اگر بر حسب اتفاق در جلو درب داروخانه‌ای تکه‌های کوچک مقوا به جا بماند سریعاً در حداقل زمان توسط افرادی در سطح شهر که دارای موتور اطاق دار بوده و یا با گاری دستی کار می‌کنند، جمع‌آوری شده و به فروش می‌رسند و کم نیستند کسانی که از این طریق ارتزاق می‌کنند، حتی در خود بیمارستان شهید قلی‌پور بوکان به‌صورت روزانه تمامی کارتن‌ها و تکه‌های کاغذ جمع‌آوری شده و طی صورت جلسه به فروش می‌رسد و مجدداً در قالب شانه تخم‌مرغ و کارتن بازیافت می‌شود. در پایان لازم است به استحضار برساند که انتصاب داروخانه‌ها به واحدی که پسماند تولید می‌کند هیچ‌گونه توجیه اصولی و منطقی و قانونی نداشته و تدوین این قانون و اجرای آن که با هدف رویکرد حفظ بهداشت محیط زیست صورت پذیرفته علی‌رغم منطقی بودن آن استثناء‌پذیر بوده و اجرای آن در مورد سایر حرف قابل توجیه است اما در مورد داروخانه‌ها مصداقی ندارد چرا که در هر مکانی که داروخانه تأسیس می‌شود، خود داروخانه ناجی و پیام‌آور مسایل بهداشتی و زدودن باورهای غلط در رفتارهای نادرست بهداشتی بوده و انتظار دارد تا همان‌طور که ما پزشک خود را انتخاب می‌کنیم باید داروساز خود را هم انتخاب کنیم.

ماهی‌فروشی‌ها، زنده‌فروشی مانند مرغ و ماکیان، آزمایشگاه‌های تشخیص طبی و آسیب‌شناسی، مراکز جراحی محدود، مطب‌ها، بیمارستان (بقایای پانسمان و سرنگ سوزنی، دستکش و کیسه‌های ادرار و سرم و ...)، کشتارگاه‌ها و کارخانجات صنعتی که همه پسماندهایی با خطرات خاص تولید می‌کنند که خطر آلودگی میکروبی و شیمیایی را برای محیط‌زیست (آب، خاک و هوا) فراهم می‌نماید، در حالی که در مورد داروخانه‌ها آن‌چه پس از کار در داروخانه‌ها باقی می‌ماند چند تکه کارتن و مقوای جمع و جور و شکیل و منقش و زیبا می‌باشد و شعار مشهور: کاغذ زباله نیست یادآور بازیافت سریع و کم هزینه کاغذ و مقوا بوده (مثال آن تهیه مداد سبزی یا مداد کاغذی است) که با تسریع و گسترش این فرهنگ کمک زیادی به حفظ جنگل‌ها و تأمین هوای پاک خواهد شد. این کارتن‌ها در انبار داروخانه‌ها جمع‌آوری شده و در طول هفته در اختیار افرادی به شرح ذیل قرار می‌گیرد: باغدار و کشاورز جهت بسته‌بندی محصولات دانش‌آموزان، دانشجویان عزیز و جهت پست کتاب‌ها و ملزومات شخصی و عزیزانی که اسباب‌کشی دارند و ... پس وقتی کاغذ و کارتن زباله نیست و حتی قبل از بازیافت مجدداً مورد استفاده قرار می‌گیرد، اطلاق نام پسماند به آن نیز صحیح نبوده و داروخانه‌ها از

ریاست محترم سازمان نظام پزشکی شهرستان بوکان ، سلام علیکم :

باصلوات بر محمد وآل محمد احتراماً " عطف به نامه شماره ۹۸۸/ن/پ مورخه ۹۰/۱۱/۱۵ شهرداری محترم که داروخانه های شهرستان را در لیست موسسات تولید پسماند قرار داده و آن را هم سنگ با بیمارستان ویا آزمایشگاه ارزیابی کرده است باعث تعجب همکاران شده و لازم است نکاتی به شرح ذیل اطلاع برسد .

پسماند به ماده ای اطلاق می شود که پس از انجام امورات تخصصی و شغلی از حالت اورجینال واصل و بیکر خود خارج شده و به ماده ای غیر قابل استفاده و غیر قابل بازیافت بدل گردد و خطر آلودگی را نیز افزایش دهد مانند پسماند آزمایشگاههای زنانه و مردانه مرغاریها و کاوداری ها ، رستوران ، هتل ، ماهی فروشی ها ، زنده فروشی مانند مرغ و ماکیان ، آزمایشگاههای تشخیص طبی و آسیب شناسی ، مراکز جراحی محدود ، مطبها ، بیمارستان (بقیایای پانسمان و سرنگ سوزنی ، دستکش و کیسه های ادرار و سرم و ...) کشتارگاه ها و کارخانجات صنعتی که همه پسماندی با خطرات خاص تولید می کنند که خطر آلودگی میکروبی و شیمیایی را برای محیط زیست (آب ، خاک و هوا) فراهم می نماید در حالیکه در مورد داروخانه ها آنچه پس از کار در داروخانه ها باقی می ماند چند تکه کارتن و مقوای جمع و جور و تشکیل و منتقل و زیبا می باشد و شعار مشهور : **کاغذ زباله نیست یادآور بازیافت سریع و کم هزینه کاغذ و مقوا بوده (مثال آن تهیه مداد سبز یا مداد کاغذی است)** که با تسریع و گسترش این فرهنگ کمک زیادی به حفظ جنگله و تامین هوای پاک خواهد شد . این کارتونها در انبار داروخانه ها جمع آوری شده و در طول هفته در اختیار افرادی به شرح ذیل قرار می گیرد : با غدار و کشاورز جهت بسته بندی محصولات دانش آموزان ، دانشجویان عزیز جهت بست کتابها و ملزومات شخصی و عزیزی که اسباب کشی دارند و ... پس وقتی کاغذ و کارتن زباله نیست و حتی قبل از بازیافت مجدداً مورد استفاده قرار می گیرد اطلاق نام پسماند به آن نیز صحیح نبوده و داروخانه ها از این قانون مستثنی خواهند بود حال اگر برحسب اتفاق در جلو درب داروخانه ای تکه های کوچک مقوا بجا بماند سریعاً در حداقل زمان توسط افرادی در سطح شهر که دارای موتور اطاق دار بوده و یا با کاری دستی کار می کنند جمع آوری شده و بفروش می رسند و کم نیستند کسانی که از این طریق ارتزاق می کنند حتی در خود بیمارستان شهید قلی پور بوکان بصورت روزانه تمامی کارتونها و تکه های کاغذ جمع آوری شده و طی صورت جلسه بفروش می رسد و مجدداً در قالب شانه تخم مرغ و کارتون بازیافت می شوند .

در پایان لازم است به استحضار برساند که انتصاب داروخانه ها به واحدی که پسماند تولید می کند هیچ گونه توجیه اصولی و منطقی و قانونی نداشته و تدوین این قانون و اجرای آن که با هدف و رویکرد حفظ بهداشت محیط زیست صورت پذیرفته علی غم منطقی بودن آن استثناء پذیر بوده و اجرای آن در مورد سایر حرف قابل توجیه است اما در مورد داروخانه ها که در مکانی که داروخانه تاسیس می شود خود داروخانه ناجی و پیام آور مسایل بهداشتی بوده و در کنار غلط در رفتارهای خالص بهداشتی بوده و انتظار دارد تا همانطور که ما پزشک خود را

